

17.03.2019

AÁBCČDĎ
EÉĚFGHCH
IÍJKL MNN
OÓPQRŘS
ŠTŤUÚŮV
WXYYZZ

буква	чешское название (МФА)	звук алло-фоны	буква	чешское название	звук (МФА)	алло-фоны
A a	á	[a]	Ě ě	eň	[n]	
Á á	dlouhé á	[aɪ]	O o	ó	[o]	
B b	bé	[b]	Ó ó	dlouhé ó	[oɪ]	
C c	cé	[ts]	P p	pé	[p]	[b]
Č č	čé	[tʃ]	Q q	kvé	qu=[kv]	
D d	dé	[d]	R r	er	[r]	
Ď ð'	d'ě	[t̪]	Ř ř	eř	[r̪]	[r̪̄]
E e	é	[ɛ]	S s	es	[s]	[z]
É é	dlouhé é	[ɛɪ]	Š š	eš	[ʃ]	[ʒ]
Ě ě	iже	[ɛ], [jɛ]	T t	té	[t]	[d]
F f	ef	[f]	Ť ť	t'ě	[c]	[t̪]
G g	gé	[g]	U u	ú	[ʊ]	
H h	há	[h]	Ú ú	dlouhé ú	[uɪ]	
Ch ch	chá	[χ]	Ů ů	ů s kroužkem	[ui]	
I i	í	[ɪ]	V v	vé	[v]	[f]
Í í	dlouhé í	[iɪ]	W w	dvojité vé	[v̄]	[f̄]
J j	jé	[j]	X x	iks	[ks]	[gz]
K k	ká	[k]	Y y	ypsilon	[ɪ]	
L l	el	[l]	Ý ý	dlouhé ypsilon	[iɪ]	
M m	em	[m]	Z z	zet	[z]	[s̄]
N n	en	[n]	Ž ž	žet	[ʒ]	[ʃ̄]

b	→ б	g	→ ғ	n	→ н	t	→ м
c	→ ү	ch	→ х	p	→ п	v	→ ө
č	→ Ч	i	→ ү	q	→ к	w	→ ә
d	→ ð	k	→ қ	r	→ р	x	→ кс
ě	→ е	l	→ л	s	→ с	z	→ ҙ
f	→ ф	m	→ м	š	→ ш	ž	→ ж

České hlásky. Poslouchejte a opakujte.

- krátké samohlásky: a e i y o u
- dlouhé samohlásky: á é í ý ó ú ũ
- dvouhlásky: ou au
- souhlásky s háčky: č š ř ž d̪ t̪ ř
- ostatní souhlásky: a b c d f g h ch j k l m p q r s t v w x z

Všimněte si: Souhlásky d̪ a t̪ také můžete vidět v této grafické podobě: d̪', t̪'.

Co říkáte ráno, během dne a večer? Co říkáte, když jíte a pijete? Poslouchejte a opakujte.

Dobré ráno!

Dobrý den!

Dobrý večer!

Dobrou noc!

Dobrou chut!

Na zdraví!

да/нет - Ano/Ne

Пожалуйста - Prosím

Спасибо - Děkuji

Не за что - Není zač

Извините - Omlouvám se

Простите - Promiňte

Меня зовут ... - Jmenuji se ...

Я из Чехии - Jsem z Česka

Я из России - Jsem z Ruska

Как (у Вас) дела - Jak se máte?

Как (у тебя) дела - Jak se máš?

Všimněte si:

V tomto kurzu se učíte spisovnou češtinu. V každodenní komunikaci se však setkáte i s běžně mluvenou češtinou. Porovnejte například:

spisovná čeština - **Děkuji./Děkuju** = Děkuji.Děkuju.

běžně mluvená čeština - **Díky.** = Díky.

spisovná čeština - **Ano** = Ano.

běžně mluvená čeština - **Jo.** = Jo.

Dobrý den. -

Těší mě. -

Odkud jste? -

Co děláte? -

Na shledanou. -

Co je typické pro formální a neformální dialog? Doplňte.

Formální dialog:

►) Dobrý den.

►) Odkud jste?

►) A co děláte?

►) A vy?

►) Na shledanou.

Neformální dialog:

Ahoj./Čau.

Odkud jsi?

A co děláš?

A ty?

Ahoj./Čau.

Odeslat

Všimněte si:

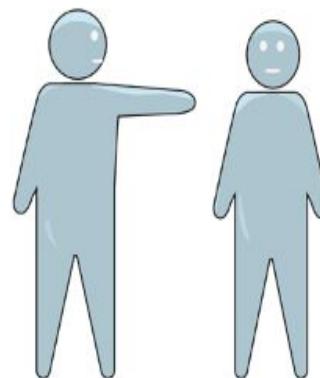
Čeština rozlišuje formální oslovení, takzvané **vykání**, a neformální oslovení, takzvané **tykání**. Porovnejte:

- Odkud jste? x Odkud jsi?
- A vy? x A ty?

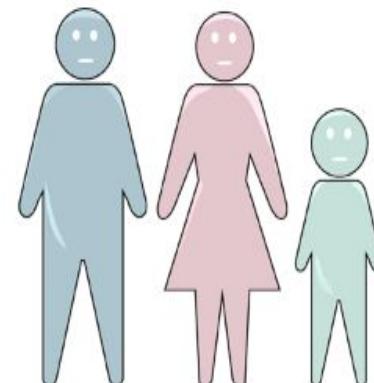
Dobrý den!
Jmenuji se ..., je mi ... let.
Studuji ve/na
Žiji v Kazani.
Chci se naučit česky!

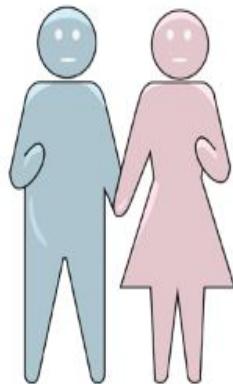
já

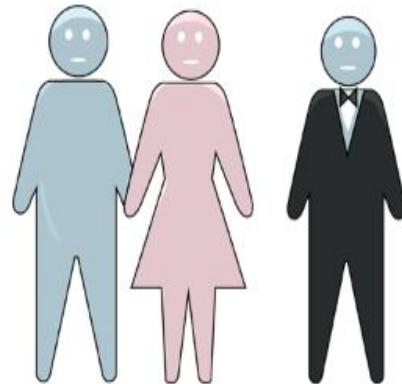
ty

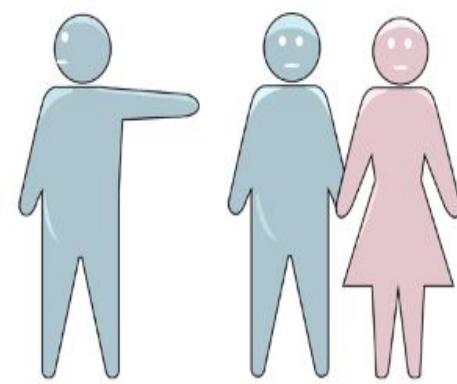
on, ona, ono/to

my

vy (formální singulár + plurál)

oni

Mariana Almeida je studentka z Portugalska. Učí se česky. Co může slyšet nebo říkat ve škole? Poslouchejte a opakujte.

- 🔊 Rozumíte? – Ano./Ne.
- 🔊 Dobře.
- 🔊 Výborně.
- 🔊 Špatně.
- 🔊 Děkuji./Děkuju./Díky. – Prosím.

- 🔊 Jak se řekne česky ... ?
- 🔊 Co znamená...?
- 🔊 Jak se to píše?
- 🔊 Rozumím.
- 🔊 Nerozumím. Ještě jednou, prosím.

A **chlapec; ten chlapec; jeden chlapec** (*Substantivum – rod; ten, jeden*)

profesor / učitel, student, chlapec,
cizinec, Čech, David, Tomáš - **muž**

profesorka / učitelka, studentka,
dívka, cizinka, Češka, Helena - **žena**

THE GENDER OF NOUNS - M, F, N

maskulinum - M

femininum - F

POZOR!

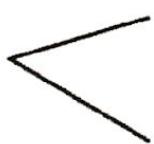
sešit, slovník, obchod, hotel, stůl, obraz
pokoj

budova, škola, kniha, lampa, třída
tabule, židle, učebnice

okno, pero, město, rádio, auto, kino
náměstí, vyučování

Je ještě:
(And also)

<i>souhláska</i> (consonant)	<i>maskulinum</i> M
-a -e	femininum F
-o -í	neutrum N

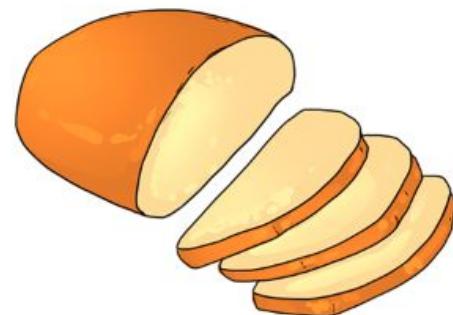
-
- 1) kancelář, kolej, postel, skříň, } místnost, noc - *souhláska* } - **femininum**
 - 2) moře, (slunce), ... -**e** - **neutrum**

mléko

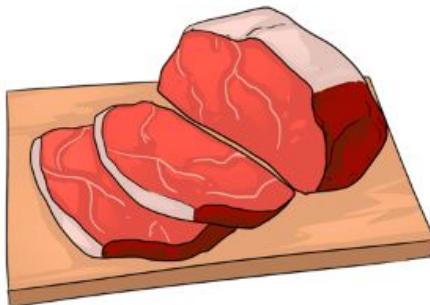
máslo

chleba

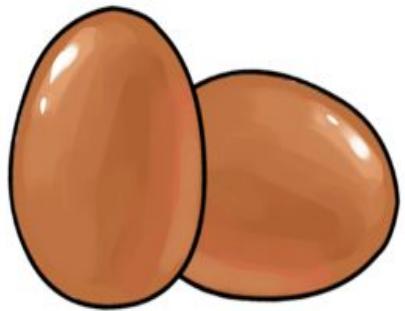
voda

maso

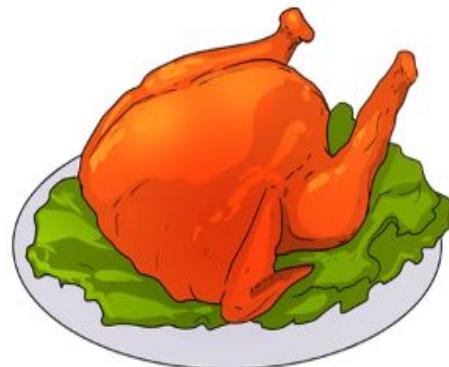
káva

vajíčka

rohlík

kuře

víno

džus

zmrzlina

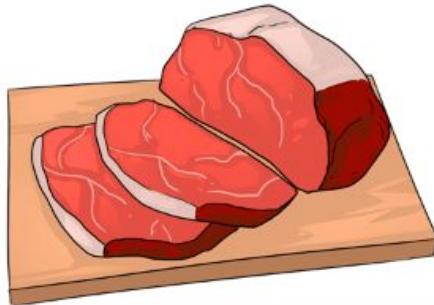
Kolik stojí káva?

Káva stojí

 .
▼

Kolik stojí víno?

Víno stojí

 .
▼

Kolik stojí maso?

Maso stojí

 .
▼

Kolik stojí džus?

Džus stojí

 .
▼

C **Vpředu je velká tabule. Jaká tabule je vpředu?**

(Adjektivum tvrdé – nominativ singuláru)

HARD ADJECTIVES

– THE NOMINATIVE SG.

M

velký

muž, sešit, obraz, pokoj

Jaký?

F

velká

žena, lampa, židle, skříň

Jaká?

N

velké

pero, okno, moře, náměstí

Jaké?

Podobně:

nový učitel,

nová učitelka,

nové pero

(By the same way): černý sešit,

M

černá tabule,

F

černé auto

N

PAMATUJTE:

Tabule je velká. Jaká je tabule?

Jaký, -á, -é je?

Pokoj je velký.

Klubovna je velká.

Kino je velké.

Ten park je hezký.

Ta ulice je hezká.

To město je hezké.

M - -ý

F - -á

N - -é

Jaké to je? Doplňte koncovky adjektiv -ý, -á, -é.

bíl víno

zeleninov polévka

vanilkov zmrzlina

rajčatov salát

světl pivo

čern čaj

44. Продукты

мясо	maso (s)	масо
курица	slepice (ž)	слэпице
цыплёнок	kuře (s)	курже
утка	kachna (ž)	кахна
гусь	husa (ž)	гуся
дичь	zvěřina (ž)	звержина
индейка	krůta (ž)	кру:та
свинина	veřrové (s)	вэпршовэ:
телятина	telecí (s)	тэлэци:
баранина	skopové (s)	скоповэ:
говядина	hovězí (s)	говъези:
кролик	králik (m)	кра:ли:к
колбаса	salám (m)	салам
сосиска	párek (m)	па:рэк
бекон	slanina (ž)	сланина
ветчина	šunka (ž)	шунка
окорок	kýta (ž)	кы:та
паштет	paštika (ž)	паштика
печень	játra (s mn)	я:тра
сало	sádlo (s)	са:дло
фарш	mleté maso (s)	млэтэ: масо
язык	jazyk (m)	язык
яйцо	vejce (s)	вэйце
яйца	vejce (s mn)	вэйце
белок	bílek (m)	би:лэк
желток	žloutek (m)	жлоутэк

яйцо	vejce (s)	вэйце
яйца	vejce (s mn)	вэйце
белок	bilek (m)	би:лэк
желток	žloutek (m)	жлоутэк
рыба	ryby (ž mn)	рыбы
морепродукты	mořské plody (m mn)	моршскэ: плоды
икра	kaviár (m)	кавийа:p
краб	krab (m)	краб
креветка	kreveta (ž)	крэвэта
устрица	ústřice (ž)	у:стршице
лангуст	langusta (ž)	лангуста
осьминог	chobotnice (ž)	хоботнице
кальмар	sépie (ž)	сэ:пийе
осетрина	jeseter (m)	йесэтэр
лосось	losos (m)	лосос

палтус	platýs (m)	платы:с
треска	treska (ž)	трэска
скумбрия	makrela (ž)	макрэла
тунец	tuňák (m)	туня:к
угорь	úhoř (m)	у:горж
форель	pstruh (m)	пструх
сардина	sardinka (ž)	сардинка
щука	štika (ž)	штика
сельдь	sled' (ž)	слэдъ
хлеб	chléb (m)	хлэ:б
сыр	sýr (m)	сы:р
сахар	cukr (m)	цукр
соль	sůl (ž)	су:л
рис	rýže (ž)	ры:же
макароны	makaróny (m mn)	макаро:ны
лапша	nudle (ž mn)	нудлэ
сливочное масло	máslo (s)	ма:сло
масло растительное	olej (m)	олэй
подсолнечное масло	slunečnícový olej (m)	слунэчницизовы: олэй
маргарин	margarín (m)	маргари:н
оливки	olivy (ž)	оливы
масло оливковое	olivový olej (m)	оливовы: олэй

молоко	mléko (s)	млэ:ко
сгущённое молоко	kondenzované mléko (s)	кондэнзованэ: млэ:ко
йогурт	jogurt (m)	йогурт
сметана	kyselá smetana (ž)	кысэла: смэтана
сливки	sladká smetana (ž)	сладка: смэтана
майонез	majonéza (ž)	майонэ:за
крем	krém (m)	крэ:м
крупа	kroupy (ž mn)	кроупы
мука	mouka (ž)	моука
консервы	konzerva (ž)	конзэрва
кукурузные хлопья	kukuřičné vločky (ž mn)	кукуржичнэ: влочки
мёд	med (m)	мэд
джем, конфитюр	džem (m)	джем
жевательная резинка	žvýkačka (ž)	жвы:качка

45. Напитки

вода	voda (ž)	вода
питьевая вода	pitná voda (ž)	питна: вода
минеральная вода	minerálka (ž)	минэра:лка

безалкогольный	nealkoholický	нэалкоғолицкы:
безалкогольный напиток	nealkoholický nápoj (m)	нэалкоғолицкы: на:пой
прохладительный напиток	osvěžující nápoj (m)	освъежуйи:ци: на:пой
лимонад	limonáda (z)	лимона:да
алкогольные напитки	alkoholické nápoje (m mn)	алкоғолицкэ: на:пойе
вино	víno (s)	ви:но
белое вино	bílé víno (s)	би:лэ: ви:но
красное вино	červené víno (s)	червэнэ: ви:но
ликёр	likér (m)	ликэр
шампанское	šampaňské (s)	шампаньскэ:
вермут	vermut (m)	вэрмут
виски	whisky (z)	виски
водка	vodka (z)	водка
джин	džin (m)	джин
коньяк	koňak (m)	коняк
ром	rum (m)	рум
кофе	káva (z)	ка:ва
чёрный кофе	černá káva (z)	черна: ка:ва
кофе с молоком	bílá káva (z)	би:ла: ка:ва
капучино	kapučíno (s)	капучино
растворимый кофе	rozpustná káva (z)	ропустна: ка:ва
молоко	mléko (s)	млэ:ко
коктейль	koktail (m)	коктайл
молочный коктейль	mléčný koktail (m)	млэчны: коктайл
сок	štáva (z)	штя:ва
томатный сок	rajčatová štáva (z)	райчатова: штя:ва
апельсиновый сок	pomerančový džus (m)	помэранчовы: джус
свежевыжатый сок	vymačkaná štáva (z)	вымачканы: штя:ва

кофе	káva (ž)	ка:ва
чёрный кофе	černá káva (ž)	черна: ка:ва
кофе с молоком	bílá káva (ž)	би:ла: ка:ва
капучино	kapučino (s)	капучи:но
растворимый кофе	rozpustná káva (ž)	ропустна: ка:ва
молоко	mléko (s)	млэ:ко
коктейль	koktail (m)	коктайл
молочный коктейль	mléčný koktail (m)	млэчны: коктайл
сок	štáva (ž)	штя:ва
томатный сок	rajčatová štáva (ž)	райчатова: штя:ва
апельсиновый сок	pomerančový džus (m)	помэранчовы: джус
свежевыжатый сок	vymačkaná štáva (ž)	вымачкана: штя:ва
пиво	pivo (s)	пиво
светлое пиво	světlé pivo (s)	свъетлэ: пиво
тёмное пиво	tmavé pivo (s)	тмавэ: пиво

46. Овощи

овощи
зелень

zelenina (ž)
zelenina (ž)

зэлэннина
зэлэннина

T&P Books. Русско-чешский тематический словарь. 9000 слов

помидор	rajské jablíčko (s)	райскэ: ябли:чко
огурец	okurka (ž)	окурка
морковь	mrkev (ž)	мркэв
картофель	brambory (ž mn)	брамборы
лук (луковица)	cibule (ž)	цибулэ
чеснок	česnek (m)	чеснэк
капуста	zelí (s)	зэли:
цветная капуста	květák (m)	квъетак
брюссельская капуста	růžičková kapusta (ž)	ружишкова: капуста
капуста брокколи	brokolice (ž)	броколице
свёкла	červená řepa (ž)	червена: ржепа
баклажан	lilek (m)	лилэк
кабачок	cukina, cuketa (ž)	цукина, цукета
тыква	tykev (ž)	тыкэф
репа	vodní řepa (ž)	водни: ржепа
петрушка	petržel (ž)	пэтржел
укроп	kopr (m)	копр
салат (латук)	salát (m)	сала:т
сельдерей	celer (m)	целэр
спаржа	chřest (m)	хршест

горох	hráč (m)	гра:х
бобы	boby (m mn)	бобы
кукуруза	kukuřice (ž)	кукуржице
фасоль	fazole (ž)	фазолэ

перец	pepř (m)	пэпш
редис	ředkvička (ž)	ржедквичка
артишок	artyčok (m)	артычок

47. Фрукты. Орехи

фрукт	ovoce (s)	овоце
яблоко	jablko (s)	яблко
груша	hruška (ž)	грушка
лимон	citrón (m)	цитро:н
апельсин	pomeranč (m)	помэранч
клубника	zahradní jahody (ž mn)	за:градни: ягоды
мандин	mandarinka (ž)	мандинка
слива	švestka (ž)	швэстка
персик	broskev (ž)	броскэв
абрикос	meruňka (ž)	мэрунька
малина	maliny (ž mn)	малины
ананас	ananas (m)	ананас
банан	banán (m)	бана:н

арбуз	vodní meloun (m)	водни: мэлоун
виноград	hroznové víno (s)	грозновэ: ви:но
вишня	višně (ž)	вишне
черешня	třešně (ž)	трешене
дыня	cukrový meloun (m)	цукровы: мэлоун
грейпфрут	grapefruit (m)	грэйпфрут
авокадо	avokádo (s)	авока:до
папайя	papája (ž)	пала:я
манго	mango (s)	манго
гранат	granátové jablko (s)	грана:товэ: яблко
красная смородина	červený rybíz (m)	червэны: рыби:з
чёрная смородина	černý rybíz (m)	черны: рыби:з
крыжовник	angrešt (m)	ангрэшт
черника	borůvky (ž mn)	бору:вкы
ежевика	ostružiny (ž mn)	остружини
изюм	hrozinky (ž mn)	грозинки
инжир	fík (m)	фи:к
финик	datle (ž)	датлэ
арахис	burský oříšek (m)	бурски: оржи:шек
миндаль	mandle (ž)	мандлэ
орех (грецкий)	vlašský ořech (m)	влашски: оржех
орех (лесной)	lískový ořech (m)	ли:сковы: оржех
орех кокосовый	kokos (m)	кокос
фисташки	pistácie (ž)	писта:цийе

48. Сладости. Хлеб

кондитерские изделия	cukroví (s)	цукрови:
хлеб	chléb (m)	хлэ:б
печенье	sušenky (ž mn)	сушенки
шоколад	čokoláda (ž)	чокола:да
шоколадный	čokoládový	чокола:довы:
конфета	bonbón (m)	бонбо:н
пирожное	zákusek (m)	за:кусэк
торт	dort (m)	дорт
пирог	koláč (m)	кола:ч
начинка	nádivka (ž)	на:дивка
варенье	zavařenina (ž)	заварженина
мармелад	marmeláda (ž)	мармэла:да
вафли	oplatky (mn)	оплатки
мороженое	zmrzlina (ž)	змрзлина

Přestaň se těšit
pouze na výsledek,
a začni milovat cestu,
která k výsledku vede.